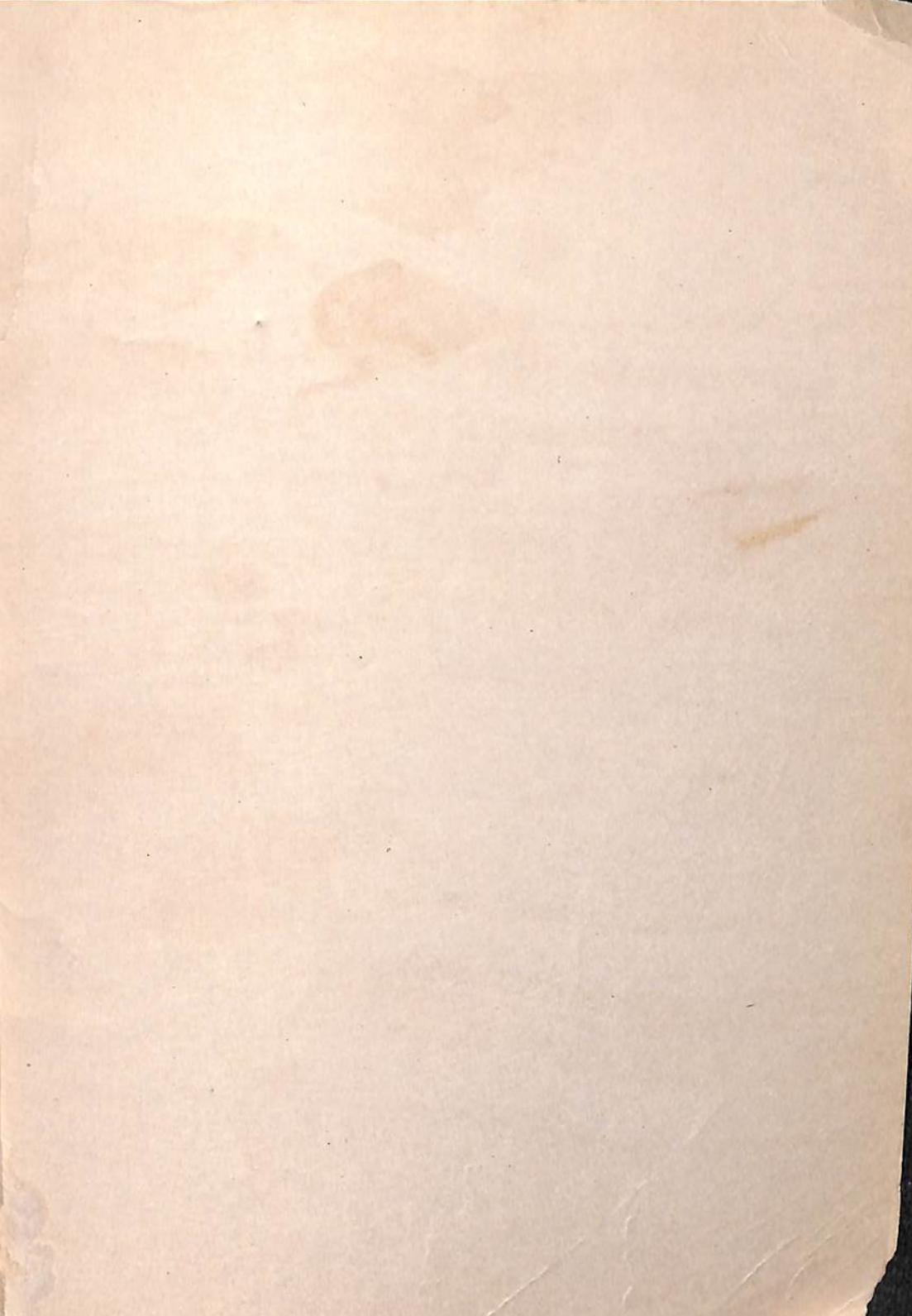

پاں ٿزادر

سروانند کوں پر بھی کاشم پھری

Rajinder Preoni
98710-34686

پاں ژادر

سرواندکوں پر می کاشمیری

(ساری ادھکار چہ راجندر پر کی پند ناپر زخمی)

مُضف :- سرواند کوں پر کمی کاشمپری
کتابت :- معراج ترکوی

تیلاد ۱۰۰۰

وری ۱۹۸۳

پھاپ خاد :- بے کے پر نظر دلی ع

مول :- ۳۵ روپسہ

پارگیر

بہ چس ریاستی کلپریں اکادمی ہند سلطنت
پارگیر یومیہ کتاب فہرست کڈنی اندر
دھنے زندگی اچھے رفت کوئ۔ تیکھ اندر یو دفے
کن قسم خانی آسہ تے چو میہ بار۔

کُہندر ناپ؟

پنڈنیں زرھس پو تھرس راجت در پر کی
 چ میئے ٿے میان ٿایری لول بَرَن والهِن ٿئن
 آگرندن طا ڻهن پنڈ ناپ ٻم میئه ُوری یہ وادو
 پیٹھ پنڈ شایری یہ کتابی روپ دن با پتھ پتے

روڈی -

پر کی

پارک زان

زینه ناو - سروان کول - پنیا سند ناو - سورگی پنڈت گوپی ناٹھ کول
قلمہ ناو - پریمی کاشپری -

زہن جائے - سفت اشالی - (صوف شالی) انت ناگ -

زادوہ - کانکنگ پچھہ نوم - دویکہ تو میر ۱۹۲۷ء -

تمالکم - ام، اے، بی، اہڈ، پر بھاکر -

اوڑک - پرین پر ناون، بیاستی حکمہ تالہمیں منز نوکری کر رکھہ ہمہ ماسٹری
عوہ پیچھہ ریثار - پ دُنکنس ادبی کام -

سیاسی زندگی - ۱۹۳۸ء عسوی یس اندر ژو دا فہر کیا یش اندر زنگ

تراوہڑ - کوئٹہ اندیا تحریک ۱۹۳۲ء عسوی یس منز اندر گزاونڈ کام کر رہا -

کوٹ کشہ ۱۹۳۶ء عسوی یس اندر تحریک اندر پا ادبی محاذس پیچھہ کام کر رکھہ شیپڑ

لڑ رہنہ آمٹت پا اندر گراونڈ روزنکھ کام چلاوہڑ ۱۹۳۴ء عسوی یس اندر کچھل

فرنٹس سر تو واطھ -

کھدر بھنڈارس اندر گوڈنچھ نوکری کرنے کو زندگی پیچھہ گاندھی جیں اثر -

لیکھن - شایری پیچھہ ٹیکو، اقبال پتہ ہجور سند اثر - نشرس اندر سورگی پریم پند

پ سورگی پریم ناٹھ پر دی سُن اثر -

وڈکنس روزن جائے تپناہ - پریم آشرم، ڈاک خانہ صوف شالی

انت ناگ کشمپر :

اوی کام

نمبر و رامت

کلام پر کی، پایام پر کی، اوش پر ووش پر روڈ جبری کا شرن
غزلن پر باتن ہنزہ سو میرن -

روہ پر بھوانہ پر مہر ز پر کانہ سوانح عمری (اردو)
ڈیگور ہنزہ گپتا نجیلی ہند کو شہنشہ ترجمہ لیں
ریاستی حکومت نالہی ادارن بیتر ہند بآچھ منظور چینی کرمہز
بھکتی کوسم، کاشرن لپلان ہنزہ سو میرن -
پڑھ گوت گپتا یہ ہند شولک وار کو شہ منظوم ترجمہ
پڑھ وہ تاریخ پہکا یوسہ جلدے ماٹھن پرن والین
نش وات -

مہر ز کا کہن و اکھن ہنزہ سو میرن -

"پادشا کچھ" پڑھ لان و اکھ "نہ چینی کا شرس ادیں
لوں برن والین لش واتن واچن -

پیشگوئی

”پرگی کاشمیری گلشنِ سخن کے نوہنال ہیں۔
آمار بتلاتے ہیں کہ اگر اس نہالِ نوخاستہ کی پروش و
آبیاری کی جاوے گی۔ تو بظاہر اس چھوٹے نوہنال
کے گھبائتے ترباع کو مہکا دیں گے۔“

(روح) مہجور کاشمیری

نومبر ۱۹۷۳ء

زپ کتھو

پاں ٿزادر

میانہن غربن، نظمن ٿے شکمہ باتن ہنز
 سومبرن، توہہ برقہ نہ کئن - کھوٹ چھینه توہہ پلنا
 والین اتحه "پاں ٿزادر" توہہ طار کھسیا کئنہ شـہـہ
 ہیکپه امہ ورائے کیہنہ ونچه - زمیانز ویداکھ میون
 بین گدرن، ٿے میانہ شایری منز زندگی ہند
 میون وچھ کیاھ چھ - ٿے چھ بس میانز "پاں ٿزادر"
 او اکھ کتھ چھینه زبھ چھس زندگی ہندن یون یون
 دولا بن منز چھستھ تے امہ منز چھس ٿے سچھل ۷
 زندگی ہندک رپ سوہن وچھس آشا ہیچھ بردہ نہ
 پکان روڈمـت - بـھـسـ آشا وادی شـاـپـهـ ٿـلـسـ
 میانہن واکن ہنر سومبرن چھینه یون کتابی روپس انـدـ
 ترتیب دنہ لپان - یـخـوـ منـزـ چـھـ کـیـنـہـ واـکـھـ نـوـمـوـنـ خـاطـرـ
 تھونپ آمـتـ

سـرـ وـانـدـ کـوـلـ پـرـ کـیـ کـاشـمـ پـرـیـ
 پـرـ کـیـمـ آـشـمـ، ۲، نـوـمـبـرـ ۱۹۸۳ءـ

کیاہ تے کتھوں

۱، گودنیگ بوگ

۲، غزل پر دخشم بوگ

۳، نظم پر ترتیم بوگ

۴، واکھ شوریم بوگ

۵، شیخ مہ طکر پیر

۱۱، صفحہ پڑھہ ۵۰، تام

۱۲، صفحہ پڑھہ ۵۲، تام

۱۳، صفحہ پڑھہ ۸۷، تام

۱۴، صفحہ پڑھہ ۹۳، تام

غزلہ

(اکھ) گوڈنیگ بُوگ - غزلہ

صفہ

۱۱

کیاہ سنادرش ن سہ دیرہ نا

۱۲

تراوِ تکڑ پر روہم -

۱۳

زندگی ہندک شر ت پ وہ گز -

۱۴

پلارنا و مخف -

۱۵

پنہ مست گرٹھ مستانہ بنگھد -

۱۶

اپسے پل آپس لگپہ ہے پاری -

۱۷

مکھ و نان پر کی بینیومت پارسا -

۱۸

لوکچار کم ثبتہ والر گیم -

۱۹

لار لارے لار جل جل -

۲۰

کتھ کتھ کتھ کر -

۲۱

میہ کھو پر کبڑ ناز من آسہ ہے -

۲۲

بُجرس تنس لوکچار اونم -

۲۳

ثریتہ مالوگتھ -

۲۴

دلن مز شوزرتے پئز آسہ ہے -

۲۵

پئزس گھو لپ پار مہ پر زھو -

۲۶

تھوم و خور دلکو لوہ ببر -

(۹۱۲)

لوس بیول گلکھ -

۲۸

پز رچ و کھور تراو پتکھ -

- ۲۹ شراوون ٹکپوں یاُون چون۔ ۱۹
- ۳۰ کس سے کھاران دوسپه دیوار۔ ۲۰
- ۳۱ گوڑھ مسول رئی۔ ۲۱
- ۳۲ سوندر نازل مسول میاں۔ ۲۲
- ۳۳ فٹ پنی سیکھ بھر اڑپالن۔ ۲۳
- ۲۷ لکھ رونگ ۲۴
- ۲۵ سُمہڑٹ سُمہ ہے۔ ۲۵
- ۳۶ فکارس فنیاں پین۔ ۲۶
- ۲۶ پردن یلیر پڑھان گرخھان۔ ۲۷
- ۳۸ یاس سماں کوتاہ میوڑھ۔ ۲۸
- ۲۹ کرکھ دنکھ عالم و زلؤں۔ ۲۹
- ۳۰ مسول کشرا چھم چانے مائے۔ ۳۰
- ۳۱ موکھ پڑھ موکھ چون۔ ۳۱
- ۳۲ آٹھ وہ نجارس گنگہ ہاپارک۔ ۳۲
- ۳۳ حد پیٹھ مید و وکھ یاُون چون۔ ۳۳
- ۳۴ دون یلیر کن گو۔ ۳۴
- ۳۵ لوں بھولپوں۔ ۳۵
- ۳۶ حد نیرن بوڈ پاچھ وچھو۔ ۳۶
- ۳۷ پوشہ ہے یاُون جوانی روزہ ہے۔ ۳۷
- ۳۸ دوہ وچھ یارو بلوری۔ ۳۸
- ۳۹ سمیں کریا لوہ مہتھ لائے۔ ۳۹
- ۴۰ ژوئم کوتاہ لوچارس۔ ۴۰

غزل

کیاہ سناہ درشُ سُد بیرنا بوزنا میائی زاری یے
 داغ ہاؤں سپنے کی بوداڑی باوس ساری یے
 گنڈ پکیوں منز وش پر لان جھس تِس سنگدش
 شراوشن میائش سپن لپہ بیتھ تِس پر اڑی پر اڑی یے
 کیاہ سناہ پیہ ناسہ ساتھاہ جوگرس پارن فدا
 لوہہ تر پوش لاگہ ہاتش با غپہ منز ٹاری ٹاری یے
 لوپہ نارن زاج نم تِن کیا بیس نامیون عدار
 گاش سو روم میتھ اچھن دون خون دل ہارک ہاری یے
 ناو ڈا منز بک تراواہ سوہنے لانکہ دلو کا نہ پے لبیں
 ڈنی بہ دمپہ ہاتش مدنس منز بک لشاط شالہ مارک یے
 شامہ سوندر پوش پھولہ نامیائی ہے باعن اندر
 لوپہ ہوت ملبیں بنتھ بوجھ کرہ سڑھ پارک یے
 لبہ کتہ بو نیب تک سند پر اپ کھتھ تِس واپن بو
 لوپہ سودا چھم کریں میتھ نیپ کمرہ بازاری یے
 ہاؤنا درشُ سے یار میون پان مارس ڈیٹہ تل
 چھم میتھ لوپک جامہ قلہ تر چھم توے لاچاری یے
 بلبلو میائی زار و نش عار انش میون وہ ن
 جھس پہ پر کی پر لارون زوں سہ پہ لوپک ناری یے

غزل

تراویحہ ٿپ ڙو ڄم ڙو ڦر میئہ جانان گو لا بو
 کس با پ اندر م داری بیتی افسانا گو لا بو
 لو ڳو سفر کس یو ف نے کس وات دادس میئہ
 آخر میئہ و نتم پھکھہ ٿپ کھ استان گو لا بو
 یا ڻون میئہ کو ٿکم ضاپ یا ڻون را په ف نے کیا ه
 ساتھا ه ٿپ کھنا سون وو ڙن میئہ را په گو لا بو
 یتھ لولپ باغش پوش پھکلیا ه اس برجستہ
 کور ڏو ڙن چاڑن گلکشن وارا ه گو لا بو
 در ڄم میئہ ٿپ تار لولچ لولپ سیتا رس
 لا گس ٻپ لولچ تار وو ڙن کمہ وا په گو لا بو
 در شن میئہ لٹ آکہ ها و وو ڙن مشراو ملائے
 جانان چھو ڙون شان چھے شاہا گو لا بو
 پر کی چھ پر لاران در شن پمپوش بچو ڄم دل
 لو ڳار آم سوران ٿیئے پر لارا گو لا بو

غزل

زندگی چندی شفتے وو گز ووچھ میئہ کتیاہ بائیے
 کروٹھو سما پک میئہ کتیاہ ٹیھٹھو نپر کہے ٹڑائیے
 اپنے درائیں پے صدمو، سختیو، زفمر او، سس
 رود نیزو، ہار کھاری اکھ ٹرمیہ تے گوم نے خائیے

ٹوری بن خوشبوے، بگین، پان کنڈین منز پھستھو
 لوکس چنس چھولن گل بار اخرا کا لیے
 یا پش میائیں کوکھ سا پل پو شستھ انہار بیا کھ
 بیالپے برداری کرم میکھی، پر کمی میائی زائیے

ریبیہ میئہ اندری لوپ نا پرچ پیش گے تیزال دوہے
 پان پنپنے واپ روس میئہ پیش کوکھ ڈائیے
 کوکین یکھ زوف دار دزکھنے پا خس پاری زان
 تو تہ روز پس بودیں منز لول ہتھ لپز بائیے

روز خوش پر کی شوچھ وو ذکتھ چھولہ لگزار چون
 وو ذخیر داری ثریہ نازن جام پڑھن لوئی نا لیے

غزل

پرارپناوھس دا تھس نالا په مَدْنوا
 کس بہ تراوھس بال یئمہ حمالا په مَدْنوا
 پرارپناو مَسَا کھسپہ وُن یاؤں میون!
 شوپہ چانہ مارپہ ہرنہ ٹھمالا په مَدْنوا
 تارپکا گھڑھس بہ وپہ ہارپہ وپہ کیا!
 والہ واش چھس لوپکے زالہ مَدْنوا
 لوکیارس پرارے بہ کوتاہ کال!
 لوک پان چھم کوتاہ ٹالہ مَدْنوا
 عارکڑھس فارپہ داپہ تارپکنڈر ان
 چاوناوھس لولہ مس پیالا په مَدْنوا
 نال وولم دھم وسو از ساز پارکھ
 چھس بہ پرaran وگنہ ہنگہ ترالہ مَدْنوا
 پوشہ متہ میا بہ پرکی پرaran چھے
 پنہ چانہ اد دمہ نا ڈالہ مَدْنوا

غزل

پنه مسْتَ گرْ شِھَّهَ مَسْ تاپَ بَنْكَھَ
 پنه پنه نهن منز بیگانه بَنْكَھَ
 پنه لولاه حَسَدِ رُوس بَلْکَھَ زانه
 پنه پاش کیت زولانه بَنْكَھَ
 پنه زان، زانخه وَرَتاون
 پنه کزو طَھَ، پنو دلواه بَنْكَھَ
 پنه فلوا حُسَن پچه پَلْکَھَ
 پنه شَهَ تَهْ تَبِعَّدَ اون پروانه بَنْكَھَ
 پنه دُنیا، دُنیاداری هُند
 حس کر پنو "شاہانه" بَنْكَھَ
 پنه روچپتھن تَسْ لَشْ رچوئَ دَ
 پچھ سمار پنو "فرزانه" بَنْكَھَ
 پنه پرگی زالن شالن بس
 او پانه مول دُردانه بَنْكَھَ

غزل

اپے ڈا اپہ نس لگھے ہے پاری
ٹاریں وندپے ہے لوپکو ٹاری
موکھ پر تیز معہ کچھ سے جپے موکھ
مسئلہ مس چتھ مس گئیہ ساری
اچھ چالن گت پر تیز اتھیں آے تھریں تھر تھر لب انواری
ہر پنہ چشم دوپ ہر لاج ہر ہن ہر ہن لوپ سونہ باری
سینگ دب دب بلوڑ تھ دم
بوزر بوزد لگے وچھ سے تاری
وچھو وچھو وچھو چون گر گئیہ پچھ
پراں پراں لوڑ گئیہ باری
انزلہ امزہن گردن چانیں یخ ڑڈ رنس تھر لب واری
اڈپ کتھ یسلہ اڈوتہ رفت دڑھ پنہ کھسہ فین کھسہ اٹھ باری
پر کی پر ٹک چاوان مس
وٹھ وٹھ بانگران شٹھ نٹھ واری

غزل

ڪمکھ ومان پر کسی بنیومدت پارسا
 کس دلو ڈگ ڈگ بنیومدت هس پر بونا
 آپنے لوں میہ لولہ متہ لائے کوڑا
 شد رک سنہر میونم و دخنس کوتاہ پاون
 یام پر زرچے لولہ و تراؤم میہ پدر
 دوپ ٹکو و تہ دوں اس چھا اکھ ترگون
 نازنین روپم بیز ہے عتر عتر
 ہنگہ تہ منگہ بھائلو ملکو اسہ کتھن دوں
 اس میہ اوسم ٹوٹھ یاؤں میون پران
 آپھ ریس لوکھار ، روؤں میون ظون
 در دمند ، در دل ، تہ دادی میانی یسم
 بس تمو و تہ میانہ وجھنا کا تہ آگون
 راتھ دوہ بیگان پر کسی لولہ مس
 ناز بینتو لولہ وول مشرود و دوہن

غزل

لوکھارس کم تھے والی گئیم سُس بوزم آہن مل گئیم
 سرتام میہ لوئن آلو کوئر زولاپ میہ لوکھ نالی گئیم
 یتیہ یتیہ تھے آدن یاد میہ پھو
 تیڈ چاک میہ جگرس بال گئیم
 یس اور شہر تھے لوں بورم کندھ بارن بال پوشہ دالی گئیم
 از بال بہ تمہ کے ہمرو وہان آکھا شر پ کر کچھ پاتاک گئیم
 چھم اندر اندر وہ دان و گنه و چھو
 منہ کامن سید یش کامل گئیم

وچھ پریکی لوں شرنگار سکران
 امہ لوچ پاش چار گئیم

غزل

لار لارے لار جسل جل لار سہ
 وَسْتَهْ تُمْ مُلْ تِتَهْ لَگِي بِلَوْزْ تَارَسَه
 چھے ٹریہ نازل چاڻ مسُول سُتْر عُسْتَر
 وُجھ حُسْن، بِرَلُول، تَسْ كَر پیار سہ
 هر نہ چیشمِن لوپ چیشمِن کر نظر
 اوش وَسی دُدراپ، لوَس دار سہ
 نالِمَتَه لَوَس تَه حُسْن وَانس اکھ
 مس گرکھ مس چتھ کھسی خُمار سہ
 مسُولن تَه نازِنِن، سوندران
 اپسرا وَسیه گرکیه ماران پارا
 وَانسہ چانے آے لَگِي ہے زیو بھو وَوَن
 کار کروں روز لوک کارا
 چاو پرکی جام لوک وایه روں
 یئرھ تَه پرچھ تھو تَسْر چھو چونے بار سہ

غزل

کەھ کەھ کەھ کەھ کەھ گوو فاس
 وەتە وەتە وەتە پىرى مىيان آس
 لىئى كۆر اتھ رۇط اتھ تىمۇ زائى
 ساسىن ساسىن كىز تىمۇ ۋىراس
 تەزرس واتىھ نظر كارا تراو
 ھېر آو بوزنە بون كۇن دراس
 اتھ چھون، چىدە چھون اوُس زان
 از تام مىيە تە كىزى ساسىن داس
 يېش كاڭل از لوگ لوس بېھىر
 لولاه باڭزىن يېھە وەتە آس
 لىكھان، لىۋە كەم شەجارتىس
 بۇنیاھ يېھە دىز تىمۇ لوپ ساس
 لوس چائىس لوڭ تار
 پېرىمى سەميا چۈن داس

غزل

میئہ کھوپر ک پنچ نازشین آسہ ہے
 میئہ عشین دوہ ہے مہیہ جبین آسہ ہے
 بہ دمہ ہاتھیں منظر کھوپر ک روپن
 میئہ برف نہہ کستہ گولا باہ رنگین آسہ ہے
 میئہ بلہ ہن پمن تاپ زخم تے کر اُل
 میئہ نش لالہ ہند دل مسہ شین آسہ ہے
 بہ نظر اندر تُس نظر تراواہ
 پھنس میکن نستہ بین آسہ ہے
 پڑھ ہن ہوں نالہ مٹہ لولہ سان
 تُند وچھ میئہ عشین یلین آسہ ہے
 بہ کر ہاتھیں شاپ متس ہنا
 تہشز انزدہ گردن ممبین آسہ ہے
 چھ پرکی بران لول لوں دوہ ہے
 ژو پار ک از پ دُنیاہ حسین آسہ ہے

غزل

بُجَسْ تَسْ لَوْكَهْ پَارْ اوْنُمْ
 مَسْوَلَهْ وَدَسْنَ پَيَارْ اوْنُمْ
 آڈْ پَھَلَوْ بُوشْ بُوشْ بُورْمْ
 آسَهْ دَنْهْ موْكَهْ گَامْزَارْ اوْنُمْ
 آهَمْ نَازَلْ پَانْسْ سَتَرْ
 تَسْ كِيَتْ نَوْ شَرْكَارْ اوْنُمْ
 آتَهْ لَوَّاگْ موْكَهْ پَيَنْهْ وَشَلْ فَيُورْ
 رَهْ خَارَسْ وَدَزْ بَارْ اوْنُمْ
 حَسَنْ گَتَهْ گَيُورْ سَتَرْ كَوَرْ
 لَوَسْ نَوْ اَنْهَارْ اوْنُمْ
 وَنَهَسْ وَنَهَنْ وَاهَهْ روَوْ
 سَهَرَسْ سَرْ بُوشْ پَيَارْ اوْنُمْ
 پَرَمَيْ باَوانْ پَيَارْكَهْ رَازْ
 پَانْسْ كُنْ سَهَارْ اوْنُمْ

غزل

✓

شیء تے مالوگتھہ موٹ دیوانا میانی پاٹھر
لوکن بووچھہ نون افسانا میانی پاٹھر
یار پر کرڈ کرڈ یارن باوِم اندرِم راز!
شیء تے ماں بچھہ پیوے ٹھکنے بھکوانا میانی پاٹھر

حنس پتھر ماگتھہ کرڈ کرڈ زانہ زولتھہ پان
شیء تے مالوگتھہ اوں پروانا میانی پاٹھر

کھاسبو برد برد لواه چاوِم پھپر تھے گے
شیء تے ما او سے سیچھے خانا میانی پاٹھر
پرمزک سودا گرا کن کن کن گاٹے پیوم
در تو موتھہ مالپوز پرمانا میانی پاٹھر

بلے آشن ہند آش بننکھلیس لاتے موچک گور
شیء تے ما آمُت سیچھ طوفانا میانی پاٹھر

مودک دکھ مرض من اتھہ روٹ کرنس ہانش کھڑشم.

شیء تے مالوگتھہ داری، دانا میانی پاٹھر!
پر کی لپوز پر جلد پے ڈزی قن عالم وہ ن
چانس ناؤس بہ اس تانا میانی پاٹھر

غزل

دل منز شوڑتے پر آسہ ہے
 اچھن منز تہ لوچ نظر آسہ ہے
 گھڑ آسہ ہے کیا ز رم اوکلن
 پ یودوے پ رین بھر آسہ ہے
 وچھان لیں چھ ساسن مران را کھدہ
 اماش امیک زانہ اثر آسہ ہے
 حسن مارہے گراپ بے واپ اپور
 پتے یا پس تے بھر آسہ ہے
 گھڑ ہے بلبن کیا ز اڈ انل ناش
 کن کتھ بین یود کنہر آسہ ہے
 قدر زانہ ہن چانہ صبر کر وہ پر
 پمن چون ہیو یود جبک گر آسہ ہے
 چھ پر کی گوان کیا طفان اندر
 امس یود پر دل ہے شپر آسہ ہے

غزل

پُر زس گو و لپار مَسَ پُر زدھ
الصافس ڈلکہ تار مَسَ پُر زدھ

اُدھ رکھ گو و شر ڈگ کوتاہ
اُکھ کولہ چپا کُنہ تار مَسَ پُر زدھ
دل گامیت سنگلخ چھ ہے
کُنہ چا مر س وار مَسَ پُر زدھ

رُت کری کری پیتہ بچھے پڑھ لبُس
فتن ہند بایار مَسَ پُر زدھ
یکم ہیوت سے پیتہ ہوت وچھ تو
ئے کھوڑک بردار مَسَ پُر زدھ

کوتاہ ٹیوٹھ ہے صبر کر دام
اُکھ عستی اُش دار مَسَ پُر زدھ
پرمی صبر کر ساز موڈر
پھولہ جل چون گلزار مَسَ پُر زدھ

غزل

شُوْم و تھر دلکر لول پر طاٹھ میانے
پہم کرمیہ پھولہ ہے جگر طاٹھ میانے

زیریہ لوگتھ دو ہے یا پر سنگدل فن کیا
ہیرش قط کر بھارس خبر طاٹھ میانے
دو ہے یا پر لوس مخوا زیریہ زوف تھر
اپڑ کیا ز بایوے پر ز طاٹھ میانے

زیریہ کر آڈنگ واد پول تھر و تھر لول
لول تھر لول پھیر تھر زیریہ کر طاٹھ میانے
مینے خون ہور کوتاہ اچھو روڈ ترووم
زیریہ کر گوے امیک زانہ اثر طاٹھ میانے

مینے کتیاہ صدم ٹلے ستم ٹلے دو کھ دادر
ہیو توں چانہ با تھر ہتر طاٹھ میانے
زیریہ یامستھ و تھر میون کھسپ ہون پے یاون
مکن ستر کر پتھ روے ز بر طاٹھ میانے

مینے ارمان روڈم ز انکھ واس گر تھر ہے
دو ہے بیون زیریہ لا جھ سکھر طاٹھ میانے

مینے اوسم دس چھپ پادن زیریہ دمپہ ہے
زیریہ لوگتھ دو پر سر لسر طاٹھ میانے

دو ہے آرہوم پان لوس چ پر سس
تو ہے پر سمیس تھوڑ تھر طاٹھ میانے

غزل

اول بیوں گلے تینے نے بُنہ زانہ
 زون پیشے چھلے چھلے تینے نے بُنہ زانہ
 چونک پتو سیلے پیو و بازر لوں دل ڈلے تینے نے بُنہ زانہ
 چارکو ٿے میا گئی سیلے نیا و وکن دادس داد گلے تینے نے بُنہ زانہ
 اپڑے کینہ کال یو روے رنگ کھسے
 پُرزرس نیال گلے تینے نے بُنہ زانہ
 پُرلیو پُرلیس لوز بیلے پُز کر لوز گر شھ پھلے پھلے تینے نے بُنہ زانہ
 چپنے تھوس نبہ و سہ بُرا خوش گر شھ چھوت شین رنگ په ڈلے تینے نے بُنہ زانہ
 لیں وو کوسم، کوسم مالے کر
 سوچ او خوے ژل تینے نے بُنہ زانہ
 انسان، انسان ازمؤ کوت گوو او گو ذا تھ گلے تینے نے بُنہ زانہ
 ڙت کر، بد لبہ بدکار پانے سون بُنہ سترلہ تینے نے بُنہ زانہ
 پرچی کوت تمام کر کار پکہ
 پُرزرس ناو ڈلے تینے نے بُنہ زانہ

غزل

✓

پُر زِ رچہ وَتَه کھور تراو ٿے پکھ
 لیڈو ڦے بُخت چھے واو ٿے پکھ
 وَتَه چھی کنڈو رَتَه دا ور گز کھ
 پُر پُر ند رَتَه وَتَه کراو ٿے پکھ
 رُت کپش پنه پوت سپکھ زانہ
 وَتَه وَتَه پوش چھ کراو ٿے پکھ
 کنڈو وَلِیں تَس کنڈو چھاواز
 پوش کر وَتَه کراو ٿے پکھ
 فند لیود زیمھیوو زیمھمن سه
 میانی روز سس گراو ٿے پکھ
 خوشن لوله مرت لاءِ ٿر کر
 لوک نیاے انسراو ٿے پکھ
 اپس کاڑاه وَانس چھینه وَچو
 پهرا چھس چکه چاو ٿے پکھ
 پریکی تابس لاب چھ پور
 لوس ژله اٹھکاو ٿے پکھ

غزل

شراون بکون یاون چون
شود من میون تنبلاؤن چون

در شُن کرنس ووت سمیا
کھٹ کھٹ موکھ پر قون تھاون چون

نایان نایان نیاے وہ تلان
اُندرن میون گنڈلاؤن چون

لگه ہے وہ بارک رہ پہ بنس
پمپو شہ نیتھر شراون چون

کس کر وتم مان ثریستر
دہن چھم رکھ تھیک ناون چون

وڑ وڑ شونگ شونگ وڑ نوچس
مس گرٹھم گرٹھم وڑ ناون چون

پرکی پزان پزان وندی
یاون میون مُشراون چون

کس سے کھاراں دو سپے دیوار
 کم سے دوں تو میتھہ ویوہار
 کھو کھڑ روزن پان کھٹن
 انسان، انسان کر سماہار
 لوں، لوں لوک زر؟
 وشنیر تراویح کیتھہ شٹھنیار
 باخن، باخن کھو تھو و کھوڑ
 آٹھ کس ڈل تو پھر گٹھے کار
 پزک پاٹھی شند بھپے پزک پاٹھو
 انسان انسان درکار
 پزس، لوں عتر حُسن
 پک پوٹھے ترین ہند پھولہ گلزار
 ٹھری مٹہ تھو تو بانگرو لول
 مٹہ سے کھار تو دو سپے دیوار
 دے یئلہ اسکی بیتہ ورتاؤ .. .
 ڈل تو کتہ لگہ بجہ کولہ تار
 پرکی گتھاں لول بری
 لولاہ بُرک بُرک چاقو کھے یار

لہ دریائے بُرگی کو علاقے میں "بُدکوں" کہتے ہیں، یہ دُنیا بھی ایک بڑا دریا ہے جس کو پار کرنا ہے۔

غزل

غزل

گوژھے مسول ریہ حُنس یوہے لوچار روزن
 کیھن چاہن پیمپھر، نوب، شرنگار روزن
 خون بے واپ شوان تے یاون چون زوتن!
 جوانی پور گزھ دل موكھس وہ جبار روزن
 میہ لوں آے لگتن، میہ زوتان نار روزن
 ریہ حُنس گاشراوان پے لوگ نار روزن
 یمن پیپوشہ نیتھن لگی پارک سامدیوا
 ڈکس چاہس پے چھولہ وون دوہ ہے انہار روزن
 وچھس پیپوشہ ٹوہن پیمپھر نیرن فلٹھ گزھو
 یمن وچھ وچھ میہ لوں لگان گوژھ تار روزن
 ریہ حُنس نوجوانی میہ لوں آے لوگ
 دوہ ہے گوژھ چون کھسہ وون پے یاون پیار روزن
 چھ پر کی مایہ چانے گوان دوہ راتھ چوڑے
 موكھس درشن تے زیو پیٹھ پے لوگ شار روزن

غزل

سوندر پیچھہ مسول میانی!
 داجس منز نو پران دیوس
 بُجس لیڈوے ڈوکھ تراپش
 لوکاڑک اپمان دیوس
 ہٹیر پیٹھ بون تالن دلوی زن
 شرنگارس پوز شان دیوس
 بُچس اندک اندک جالر جوز
 ولش رشم تھان دیوس
 چسنگ لوگ زگناہ میون
 پیارس پیارک دان دیوس
 لیں مہنہ دھوکہ نہ جال فریب
 کیہنہ مہ ڈلؤس مادان دیوس
 پرکی لوں لوں بُران
 منگِ وے لوں نُو جان دیوس

غزل

فیض و نے سینکہ بُر اڑاں
 پاچھے لائُن وَن جپا الزام
 کوئی یام سُتھ شانہ کورن
 مندین مِستی سپدو شام

یام تھے موکھ پڑن تھے درے
 زون کھڑے بالو پتھر زن نام
 لوئن گتھے گیور حُشنس کور
 کمرہ لوپہ لوئن دیت ش دام

کھلپہ و تھر ہے دب زن و وٹھ
 پمپوش طورن ولنے آم
 دوہرہ موسم زن نیو ٹھپٹھ صان
 اڑکوں گومت اوس از رام

پریمی و نہ کس لوٹھ کتھا!
 پوپ پیٹھ کس سہ پاٹی خام

غزل

لچھ روزگار لجن ہو نجہ منس
 زوتان زن اُس آکاشی زون
 دند پھل اندک اندر سنگر شپن
 ووچھ پھل دوشان مہربنیتھوں

شہمار یم زن کالپ اوبر
 وو لمعت پرون موکھڑ ترمه گرؤن

برونہہ کنہ وچھ وچھ وچھ تک سند
 لچھ ناؤس اوں نوں پرون توں
 پھٹھت سیکھ بیو شن دراہت
 جویریاہ کھڑ پھڑ کھیتیہ زن زون

تارکھ اچھ ٹھوار کران!
 زن اوں لوگھت چھرے نوں

پریگی ونہ کیاہ کتے گوو میل
 خوشن کتھ کور موت مجون

غزل

سُمہہ ژٹ سُم ہے کولہ گو و ساس
 دم فٹ زگتاه زن ولواس
 سُمہہ ٹل بُجھ پیٹھ تھوڈ پارا و
 موکھ پرینہ موکھ پرون نون ہے دراس
 دھمکہ نادِن ہوون رکھ
 دنپہ پھل نئی گئیہ سون زن پاس
 اچھن کھو وری گاہ تراوان
 اچھ پیٹھ پچھ کس نپہ ونپ آس
 ہن ہن باسان ژندر مہ اڑ
 حُسْن لوس زن اٹھ واس
 ہیں بون پر تھو ساذا نوو
 لظاہ کرم بروہ نہہ کن دراس
 پریگی بانگران لوک — مس
 چینز ہے لاران عام تے خاص

غزل

فن کارس فن یار پین
 یارس اکھ دلدار پین
 یس یا پ دین دیت زادیل ہو
 تس تا پ وزان یک تار پین

یس زالا چھ لگھ متر لو ہ صدم
 تس و فون جاناوار پین
 یسکو وو ٹھ دکھ حسک میون شد
 تس نارس منز گلزار پین

یسکو ٹریہہ گر لو س مترا گمز راو
 تس مالہ اخنس شومار پین
 یس بروہ نہہ کتہ سوندر مسول زوں
 تس زینچھ چھے سمسار پین

پرکی چھ فٹے پے لوں بڑا
 تس ساس کر و لو شار پین

غزل

پردن یئلہ پُرپار گرٹھان
 دوگنیارس لپار گرٹھان
 لوں ٹھش یامنھو میں
 نارشہل شہبار گرٹھان
 گنبرس گنگ میونٹھ سو روڈ
 گنپے نو اہنار گرٹھان
 اکھ اکھ ماہ لو ساس کرو
 سینن اپ ووگنیار گرٹھان
 ووچھ پھرائیں ولیو کھٹے بود
 ووچھ لکھ نوے پیار گرٹھان
 ژندہ پ موکھس آتھ لیں لوگ پاری
 ترنس ٹرنس تار گرٹھان
 مس پنھٹھ مسی آئند سوکھ
 مشرب سور سمسار گرٹھان
 پرگی ونہ کیا لوں ترناہ!
 کٹھ کٹھ کٹھ جھس شار گرٹھان

غزل

یارس سماکھن کوتاہ میوڑھ
 پرارک پرارک پرارن کوتاہ کروڑھ
 رھیپہ رھار گندان میلہ لول حسن
 تھپہ تھپہ تھپہ دکھ لوڑھ لوڑھ

یئمی بور لولاہ حنس پور
 تھم پے پانے دے اد ٹوڑھ
 داؤں یئمی لوگ پان پین
 لیوڑھ تس پانے ننزل زیوڑھ

زندہ روڑن چھے لول وُزن
 حنس پوزا پاردن میوڑھ
 لوگ مس یئمی باگر می
 نارس منز گلزارس بیوڑھ

منش لولاہ بر نے سار
 پرکی اتھر منز دلبر ڈیوڑھ

غزل

کریکھ دلخ عالم و زنوون
و نہ کس فتناہ ایسوون

لولک نیاے ییلہ باز پیوو
اکھ اکھ و تر و تر تسلیوون
حسن پاراو تھوڈ تل یام
عالم ہنگہ منگہ پھیک کھیوون

کوڈ ییلہ حسن و اش قدس
لوکس یاون مرزوون
گڑہ منہر شندرمہ پراگاش
پائڈ مس یامتھ پاروون

آشن یڑکاٹ و اش دراو
گاش پھول زگتاہ پرہلاؤون
پرکی پانے باز دراو
لولک نیاے اپ انزوون

غزل

مسئول کر شاہ چھم چانز مائے
پمپو شہ نیٹھن کر پہنے جائے

رید پسے رڈ پتھ کر پہنے پوز
شیرس لاگہ بھے کوسم ڈھائے
کانکل مسْتَش شانہ کور تھ
لوس تراو تھ زن بسلاے

کم کم دلبر روڑ تھ گے
ہنگہ مسگہ زالس ولنے آئے
دوں بارش پنز کتھ یبلہ میٹھ
ونتم لوں کتھ لگہ گرائے

سو ندر، سو ندر سمن سارا
لوکو کوسم پھل پھل آئے
لوس ارپن پرگی میون
حُسْن اپہر اکھ تو نڑاے

غزل

موکھ پر تیز موکھ چون لوچھ ساس
 بُم بُم پیٹھ سُمہ ہند پرتلو دراس
 غالن وَلْمَسْ زال ژوپارو
 ڈیکھ چھے پھولپولن زن ٹکھ ساس
 پیپوش ڈالان ہوش دلکھ
 اچھ پیٹھ نچھ کتھ نپروپنا آس
 وُکھ چھی پھٹ زن درام پر تیز
 دند چالن قند شن نون الماں
 کتھ کر سختھ چاڑ نوز انگ
 کتھ کتھ وَتِّ گوو ہتھ نے فاس
 موکھ چون ٹوکھ دیتھ ژند رمہ اڑا
 پر زلان، ووزلان گر گر لاس
 چون لچھ رونگ ہونج زوتان
 پیری موم پ دام از آم راس

غزل

اَتَه وَهْزِ جَارِسْ لَكَهْ هَا پَارَدْ
 تَيْمَرْ وَهْزِ جَارِنْ بُرْدَمْ طَارَدْ
 وَهْزِ لِبْنْ گُوشَنْ نَوْ اَنْهَارَ
 اَنْدَرْ چَحْوَ سُورَهْ گُوهْ سُونْهَارَدْ
 نَرْدِی لَپَهْ مُونْجَهْ، كَرْهَنْيَارْ گَوْلْ
 وَهْزِ لِيكَ پِرْتَوْ بِيَوْ یِكَسَارَدْ
 خُونْسْ وَهْشَنْ رُونْخْ وَهْزِلِيوْ
 وَهْزِ جَهْنْ تَرْلِينْ كَهْتَنْ اَنْبَارَدْ
 صُبْحَ وَهْزِ شَامْ وَهْزِلْ
 پُورِسْ چَهْمَسْ گَجَهْ اَطَهْ سَارَدْ
 بُسْتَراَتَهْ وَهْزِسْ گَيْيَهْ فَلَوا
 سُونْهَهْ سُندْ دَامَنْ اَتَهْ وَهْزِ جَارَدْ
 پَرْكَيِ وَهْزِسْ بُوشَا اَزْ
 مَنْهَهْ بَكْپُوشْ بَهْوَلْ يَيْلَهْ گَيْيَهْ تَارَدْ

غزل

جَهْ پِيَّطْ مَهْ وَوْتَحْ يَاُونْ چُونْ
 بِرْ گَوْ كَهْسِهْ وُونْ شَرَاؤنْ چُونْ
 آدَنْ صَمَدْ وَوْلَهْ بَهْ پَانْ

بِتْرِينْ پَامْ هُنْ بارانْ
 آتْهُ مِنْزْ صَبَرَا ہَأُونْ چُونْ
 لُوكَچَارِسْ كَتْهُ لوگَ دَامْ

حُنْسْ لوُسْ رَأْچَهْ كُرْتَحْ
 رَجَهْ رَجَهْ دَلْ گَنْدَنْ چُونْ
 شَهْوَهْ دَمْ كَرْدْ كَرْدْ كَتْهَنْ نَهْ كَنْ

كَهْسِهْ وُونْ وَهْ أَتْهُ رَجَهْ كَرْدْ كَرْدْ
 حُنْسْ نَدْ سَكَهْ نَأُونْ چُونْ
 نِيَانْ، نِيَانْ نِيَاءَ كَرْمَنْ

پَيْمَيْ چَارِسْ صَبَرِسْ پَارِدْ
 لوگَ باغْ كَھُولَهْ رَأُونْ چُونْ

غزل

دوں بیتلے کن گوو عالم روو
 کم تاز گٹ منز گاشا ہوو
 مئستی لوئے حنس گر کھ
 اتھر منز شکر پرتو تزوو

عالم، عالم بے ہوشی
 مس گوو مس چتھ تھوڈ اکھ پوو
 چانیک میانیک کتہ رؤد پے
 کٹھل رازا کم کس بوو

کھونے منز لالہ وکھ لوس رنگ
 انگ انگ لوک زن پر زلبوو
 پوکھ پرینہ موکھ پسے یخو دلہ پیٹھو
 کم زن پھولہ وون باعہا چھوو

پرمی ٹکن س پھس آے
 لولاہ اکہ لیڑ بینہ تنجلیوو

غزل

لول پھول پون دُون گلزار اکھ
 دُکھ متن پچھے پوشہ دُن شیھار اکھ
 لول پکھ پون ہوں گرہاں رنج آزن
 لول یاون تو جوانی تار اکھ
 لول پارڈ، لول ژنڈل بے قرار
 زندگی منز نندگی ہند یار اکھ
 لول پوس چھا کانہہ حسر تیجہ زندگی
 لول موکھ پس شوق پھے وہ زجار اکھ
 حسپہ منقل شولہ ملان یا پونش
 لول بوسر کھ یا ونک انہار اکھ
 لول پنے کور دوان دین ائزاں میں
 لول حسن کھسپہ پس لوٹ بار اکھ
 لول سازا، اکھ سورہدا، مسو تیاہ
 پانز پانے بولوں سیتار اکھ
 یام حسن بر و خم کرخ اکھ شھاں مار
 لول تبنیلوو، پرمیں لیوکھ شار اکھ

غزل

حَسَدْ نِيرُن بُودْ پاچه وُچهو
 حَسَدْ نِيرُن پچه شاچه وُچهو
 يَيْكِي رَقْط حَلْس نَدْ وَوَتَه بَان
 نَدْ رَتَسْ مَن صَاف وُچهو

لوس حُسْن شَامَتْ زَور
 بَزَس اَوْنَمَتْ زَاف وُچهو
 بازَر لَوْكَمَتْ زَورَنْ هَنَد
 سَادْ تَلْمِيتْ پَكَه قَافْ لَه وُچهو

أَوْيل ، زَارْيَلْ رَوْط يَيْكِي زَنَگ !
 كَتَه سَقْرْ دَنْ تَسْ نَاف وُچهو
 گَرْلِشَپَنْ تَاوْ تَسْ زَاهَنْ پچه
 يَيْكِي تَروْ شَهِلْس دَاف وُچهو

پَرْكِي باَوْ رَازْ كَمَس ؟
 شَهِلْ پچه يَيْتِه ، تَتِه تَاچه وُچهو

غزل

پوشہ ہے یاون جوانی روز ہے
 ولوں پھٹھ نوجوانی روز ہے
 پوشہ ہے لوں مژہ شمشش شباب
 ستر دو شوون آن مانی روز ہے
 باپ ہو یو دادی اندرم اکھ اکس
 کیا ز اپ بل بدمانی روز ہے
 حور نیو دل ثرور یو دو سندس
 مخفلن منز تان سانی روز ہے
 زون کھینچ کھوت یں تمیں لاریو کیا
 کیا ز آدم آسمانی روز ہے
 آسہ ہے یو باخوالش صاف دل
 ملبیں لوں پانہ وانی روز ہے
 کانچھ پریگی آے لوں واپس روس
 حور پر کئی شادمانی روز ہے

غزل

ووھ پُچھہ یارو بلویری
 اک پسے پُچھہ یئتہ پیومت گام
 حُشش وُذکین لوڑھ ژوپاڑر
 لولاه گومت بُل بُد نام

پُزرس یئتہ چھک دُھپر شکار اپنیکو باز رگومت عام
 دادی کس یئتہ بوزی داد نیا تیس درا پر شپٹ کرتا م
 چیشمِن گا پی سو رویومت
 ان گوٹ مند نہن گومت شام

دلپس دھمر مس از بایپار دے کس سو روے پانس تام
 دل بُخڑ بس یئتہ کرشن سیاہ سے مجتوناه گلی اندا م

بیجے بوج شہرس ڈوڑپل پاو
 پیش مُش وو قم ت عرش تام

کر کچھ دڑ کم تو تالو، کھش گوکس کیا ه تام گومت یئتہ کس تام
 لیں ورتاوان لولاه پوڑ تیس یئتہ چاوان زیر گ جام

پر کی چائی چیت ژوپاڑر
 گردنھوئن پہرا بُخڑ بھیئر عام

غزل

سمیں کرپا لولہ مٹپ لائے
کالس تراوپا اکھ پرسلاے

لواہ لولہ منز للہ نا وہن دوہ راتھ تھوہس لوپے داے
خوش پرتو تیزے تیز گر کھوتے گر گر تھد تو نو تراے

لوجہ استھ لیس گاشے روو
تس کھینچ دوہی بنسنی شھاے

جنیس بود چھٹ متنگار وقتھ پیٹھ بود مولہ پڑ داے
تھد تھود فرستا پر تھد گوو عقل چھپے اکھ اکھ سرساے

پر کی خوش روز خوش تھوکن
پستہ پتہ ثیئے پکھ و قیچ راے

غزل

شوم کوتاہ لوکچارس
وون چھم جیگرس دنپکر آکھ

تیلہ تیلہ بخت پھر پہنی گئے
تیلہ تیلہ والخہ آئیں شراکھ

زونچ وون چھم واراہ آش
نہ آس ژھڈھ پڑ پاش باکھ

خبراہ کیاہ چھم باقی کیاہ
گھٹس واتناوے یم لاکھ

یس یس روت کور تس لوگ ویہ
پزرگ آه تس سکر نا چاکھ

پرڑھ چھم لہوڑ لکھ ناوم
وہ کس ون سے جھ چھاتا کھ

پرکی پزرگ سجرا وچھ
پوز نیر چونے اکھ اکھ واکھ

دوئیم بوج

تقطیع

صف

(۱۰)

- ۱، تاج
 - ۲، رفود خرد
 - ۳، بچه مژده زانه
 - ۴، شیشه کن
 - ۵، پشتہ خوش
 - ۶، اکھ را تھ
 - ۷، پال ژادر
 - ۸، پتہ انسانش پاش تام
- لیاں کے قریب ہذل پل ملا
۵۳
قریب لے ہڈا ہڈل پل پستہ ملا
۵۴
لائیں کھلہ کھلہ لائیں کھلہ ملا
۵۵
لائیں کھلہ کھلہ لائیں کھلہ ملا
۵۶
لائیں کھلہ کھلہ لائیں کھلہ ملا
۵۷
لائیں کھلہ کھلہ لائیں کھلہ ملا
۵۸
لائیں کھلہ کھلہ لائیں کھلہ ملا
۵۹
لائیں کھلہ کھلہ لائیں کھلہ ملا
۶۰
-
- حستہ پوچھا کے میں کا قریب
لطفیاً پوچھا کے میں کا قریب
پوچھا کے میں کا قریب
لطفیاً پوچھا کے میں کا قریب
لطفیاً پوچھا کے میں کا قریب

تاج

(اکھ)

خیالا پادشاہس و ذکر کی کیا
 حکومت، پادشاہی زر تپ طاقۃ
 میہ چم سوڑے زگت سوڑے کھون تل
 تپ برو نہہ کنہ حوز میانی، میانی مسول
 میہ چم ٹاٹھ، نور پریز پاٹھن جہانگیر
 میہ چم گاش، آش میانی میانی مومنتاز
 اُمس کیت اکھ نشانا تیکھ تھون چم
 ہے لوں لوں بڑھ پتھے یتھ کرس گتھ
 مڑھ یتھ لوں سوئے زیند روزے
 مڑھ یتھ لوں سوئے پوشہ اندوند
 مڑھ یتھ درس زگتھ پیسے لوں و چھنے
 مڑھ یتھ کھار مرتبہ لوں اسہ دوں
 قیامڑھ تانی لوگ روزہ پھیرنا

 لہ ممتاز محل

(پ)

تقلیل پادشاہن دراو فرمان
 شوپاکر گپت کرکچھ حکومت لر چمن دیت
 خزادان دیار بردہتی اسر لوکو
 پکن لیں بھانے گے وتم روڈ زن وو تھ
 موڑورن، سنگ تراشن لامن لیں بس
 ہیوتون لوس بین آہ تاج یارو۔

(قریب)

دپان دیارو چھ تاجیں آے دیت مٹت
 دپان دیارو چھ لوں لول بو رمٹت
 دپان دیارو چھ کر کہتیہ دور کتیاہ
 دپان اکھ وانس لی ہر تاج بہپنس

(شور)

چھ وڈکین تاج روتان دوہلہ راتس
 چھ وڈکین تاج پزد پاٹھ تاج وطنگ
 مگر —

پ چھالوںک نشان کہ فن چھ پر زلان

(پاشرتھ)

پچھا لاس پتے سپتا ون منز
 پچھا سپتا پر رھانڈان رام جگن
 پچھا فرماد دوپ کول ائن درامت
 پچھا شیرن لوں بوس کھاران
 پچھا بخون گومست پار پلوا
 پچھا تس لالہ ہند سے داستان نوو
 پچھا بجس گوشہ پر رہبہنے چھ و نتم
 پچھا کھیتن دوان فوز ہیر لوں

پچھا ہی مال بگنے فاگر لیں
 پچھا ناگرے پر لان ہی مائے
 پچھا مے لول وو گلھ تاج زامت
 پچھا مے لول پر گلھ تاج درامت

(شیدہ)

پچھا تس پادشاہ سند لول پر لان
 پچھا تس حوزہ ہند پوز نور زوتان

(ستھا)

پماموصم گلان رکھ چھ پیومست
 پماگرہن چھوکن ہند خون یارو
 پماچھ کانہہ موڑ دل نیند پیومست

اُتمن ما مونڈ چھر شھمیر باکھ پوچھرس؟
 غرپیش ما امالوس گومت ڈاکھ؟
 اماں ما تمس پھٹے ڈوکھ پیومت؟
 اُتمن ما مہارینا کانہہ دلیگ روچھو؟
 اُتمن ما کالنسہ مہارازس قدم روو؟
 اُتمن ما کالنسہ چیشن گاش سوریو؟
 اُتمن ما سنگ تراش سنگ گومت دل؟
 اُتمن ما کالنسہ لوگمٹ یاوشن ملکھو؟
 اُتمن ما کالنسہ گامیت سوڑی ارمان؟
 اُتمن ما کالنسہ بوچھر ہوت لال شونگمٹ?
 اُتمن ما فاقہ پھور کانہہ کامہ کھیومٹ?
 اما پیزد کرن پر چھا پوز تاج سونے؟
 اما لوس پر چھا پوز راج سونے۔

(۱۴۷)

چھ تاجس اُمی موذورن تاج دیتمٹ
 چھ راجس اُمی موذورن راج دیتمٹ
 چھ تاجس سنگ تراش وانس دشہر۔
 چھ فنکارن پیزد وس گاچھمیر و چھ
 چھ نوتان فن چھ پریزد لان پان فنکار

چھ کھو تمت پانہ عرش س کیاہ کلا کار
 چھ دل کین پادشاہ سند ناو موجو در
 چھ دل کین دوں دلن ہند لول موجود
 چھ تم میشتل نیپر گز تاج زوتان
 شو بھت تم نیپر تاجس دیکھ چھ وو شلان
 یو ہے تاج دوں دلن ہند میوڑ ارمان
 یو ہے تاج سانہ وطنگ لوٹھ استان

رُوْد جَرْد

شیء وِرَھ کھے ناز کری کری یے
سوز دل میون بوز رُوْد جَرْد یے

ییله وسپنگ سنز ہے کور تھے موختہ اندر اندر پانس جوڑ تھے

ستھ والیخ پھر بدر پھیری یے
سوز دل میون بوز رُوْد جَرْد یے

آفتابس پر دکیا تھوڑ تھے لوہ سوزا لوہ بوز نو رو تھے

سُبزارس موختہ جَرْد جَرْد یے
سوز دل میون بوز رُوْد جَرْد یے

ترلیش تین ترلیش پلہ ناؤ تھے مارپتین نیئندرلا پاؤ تھے

دجھے ڈور کیا آپہ بُرڈ بُرڈ یے
سوزِ دل میون بوز روڈ جڑی یے

ثُن ناؤ تھ سُنگن بالُن وُدرن تے بیپہ پانشالُن

اُندک اُندک تے بیپہ بوُن بیپری یے
سوزِ دل میون بوز روڈ جڑی یے

شور کو تاہ دیت کو لو آرو سُنرو تے بیپہ دو گنیارو

سگپہ وین تالی گئیہ کیا سُنری یے
سوزِ دل میون بوز روڈ جڑی یے

سُنگناواں بارن دودارن سبزارن بیپہ گلزارن

پُنری تے بیپہ دو گلپری یے
سوزِ دل میون بوز روڈ جڑی یے

گلماپه ماران روہن دامائس تلپہ زمپہ پچھہ اسماش

شروع دار کی گوڑ کر کر گئی
سو ز دل میون بوز روپ جرمی

تیزی کیا چانس کارس سو نس تے شراونس بارس

پوش ون کیا چھ دل اور کیے
سو ز دل میون بوز روپ جرمی

کینہ چھ کمرگ سوز چون بونا کینہ چھ طانچ شیئ کوں رونا

کینہ چھ تروپر تھ دارتے برمی
سو ز دل میون بوز روپ جرمی

چھنپ کاہنہ اکھ بیگانہ شیئش سار پے پٹھ نظر اچال میش

اید پدن چالن یا اور کیے
سو ز دل میون بوز روپ جرمی

ہوک چھ ساری شیئش انسان جان وار تے میپ ساری حیوان

زردار تے بیٹی پے زردی یے
سو ز دل میون بو ز رو د جڑی یے

تو زد لاران یتھے ہے آئیکھو شدرس نشیں ہے زائیکھو

گرایہ مارک دوچین کھوپردی یے
سو ز دل میون بو ز رو د جڑی یے

چالن سازن خوش آوازان کوئر پرکی واقف رازن

دور گرہ صحنس ساری ٹھری یے
سو ز دل میون بو ز رو د جڑی یے

بہ مردھہ زانہہ

راتھ، نیسیب راتھ، کوئی ہر کپڑے کال
 ائمہ گوت، دم پت شرم
 نہ سور پت نہ سستھ
 نہ زان پت نہ زانپن، شرھو پت
 ساری شوئنگتھ، سورے زگتھ نیشندر
 پت شونگمٹ، مئش نیشندر
 اچھ وظیفہ، دلس پت دبراء
 شلس پت سریپہ، کنو پت بوژن
 دم پھٹ زان

کم تالیز دیڑ کر کچھ
 ہے پت مودکھ
 بیا کھ کر کچھ گیئہ
 آئین سے مودہ سہی

اچھے چھس وٹھ
آلو چھپنے بوزان
ڈھر کتھ نہ ڈھر کتھ
پیش نہ دب دب

کنو په بوزن

بیا کھ کر کمکھ گئی

پڑان چھنڑ تراویہ تر

یکبار سکے پے ساری
لکھ لون مر او تھ نکھ بیڈ وہمہر
اکھ اکس ونان، لکھ پھس رے کران
ہے فُزھد کرو شیر مہ کزو
پتھ گرخو شیر، وہنہ چھینے مسل
کرڈ پخ سکھ کزو
ہے مود، آے ژھوٹیوس
لیں ژھوٹیس کس رٹ
اٹھ کیا۔ یتھ چھا روزن کا نہ
سمے واتن، اکھ کیا کرو

اسے اکھ کیا چھو

وہنہ گوٹھ صس دا پکا پ دا دین

اما ہوہرے زَن گیئے
 نارپ ہش کر کچھ ، پھالیس ، تیلیس
 ملکہ ارساتھا آور ٹسٹھ
 شاپ روس لوکھ ، گزندو
 وچھ ٹریٹان ، خون ہاران
 باکہ ٹرھٹان ، کرکہ دوان
 ہے کم سہ وون
 سون ٹوٹھ پری مؤد
 سون دلدار مؤد
 سون غنیار مؤد
 اک نیپوتمن دڑ کر کچھ
 بہ دمپہ پینپہ لس طاٹھس پوچھس مرنہ
 اک نیپوترا ماجھ وون باکھ ٹرھٹان
 بہ دمپہ پینپہ لس شہلس گلیس مرنہ
 اک نیپوتمن وون
 میئے کس کر وول اکھ روفٹ
 اک پتھر پتھر دڑ کر کچھ
 میئے کس آسِ کھود تلان وول

شش بیو مس شه مرغیہ
 اُکر ہے آشن ژلودھ وچہ
 اُکر بے کشن ٹل کر کپہ ناد
 سال آش، سون راش مرغہ زانہہ
 اکھ گونپہ ماٹھ آو لاران
 فرک ہوت، ولیومت، تبنیومت
 بارو دوان .

سون گونپہ ماٹھ وہ ستار چھ زندہ
 گونپہ ماٹھ مرغہ زانہہ
 گونپہ ماٹھ چھ زندہ

کرنکپہ ناد وو تھ - ہے وو تھ، ہوں بارو وو تھ
 شش ہر گز نہ ہر گز نہ
 اُسر ترا دون پن پن لٹوٹھ
 اُسر دمو پن پان رت پچھی پیر
 اُسر کرو بیغار موتیں
 اُسر زینون موت

تیں ژلودھ زلوبیں ونچ پر کمی میڈ
 لوکھ گیہ ہران، سور گو و تیزان

اما پر کیا، پیکم کم
 پندرہ شلان، لوکہ ارسانخه آتی
 مینہ بروہ نہہ کنہ
 بیسی پر گوو کر کہ پاد
 اُکر دیوس پر منہ
 اُکر تراوون پر ہرگز تہ
 مینہ تہ دڑ کر کچھ
 ہے بہ چھس زندہ
 ہہ مرپنہ زانہ
 یکبار گوو کنہ آلو
 تہ نسے بہ نہہ زانہ
 پر کی مرپنہ زانہ
 سون ٹوٹھ پر کی، عالم پر کی
 شہرگ پر کی، گامگ پر کی
 لوگ سپر تہ لوگ آگر
 لوپے لول،
 وہ پکہ وہنہ مہندیار
 سپر بوج تہ رازدار
 خانہ شرمنہ مہند بالپیار

مُتّج بوج ته دو سدار
زندگ دل ته زنده يار

ميئه دُيٽ لَرْ كچُون، كاڻِ كوڻام
آچهن دشپن مُرنا، آچهڻ مُشراو هم
آچهڻ، هوٽ وچهن

کنو بوزن
دُس گو و دُب دُب
شِلس پھيور سر زيه
په گوس هشيار

او همو !
گاش چه نېټه ر آمدت
هر کي چه کھو تمت
دوه چه يور آمدت

سپنہ تھوں

اکھ

لون آکاشا ، زون پر بزپوں
اندھ اندر تارکھ گتھ ماران
بچھڑ نرانڈ ، بب تئہ مرٹھ رکھ
لوں راتھاہ دیور ملان۔
سارپے یہ وون ” تھ قودرت

(ز)

پڑنا کالس جاناوارو
یوں بوشس ہیقت سال کوں
بچھیہ روں ، زیہ سان ، گتھ گیوں کر کر
نیندر ہتھن گیہ وزناوان۔

تھیتہ

جسرا تھ پیغمبر ، مئستی اپنے
کھچ کوش ساری ہے نال ولقہ
دل ہندریمہت ، ہندریومت رگ

سارپے ٿامُت ٿرُورِي ۽ ندري -
ڪس و پن - ڪس و پن کھڪش ڪياه ڪور
هيٺري ٿڪ ساري ، رو ۾ تھ زن

(ٿرور)

آکاش آپُون ، بُتراتھ دڀوڙ -
ساري دم ٻڌه ، قورت ڪرڻه -
پوس زينه گوو ، سميس ور لڳ
بُتراتھ داغه داغ گمڙ -
فتنه فند باز لله دان لولِ متنز
بلے صبری هيٺ عالم ، بدمس -

(پاٿر ٿه)

فند بازان فند گر چوئر بلوڙو
فتنه ڪيڪه لڳ ، آڻ و ته چوڪه زن
يامٽه آڪاڻ شنه تھوں بون وو ٿه
هيٺري ڦشييو ، کھڪ توش هيٺر ڪھوٽ
نيائن آند لڳ ، فند باز دم چھو
زهٽه پر گي لون دڙاو اُخـ
ڪر ڪه ڏڻ زگن سون مبارڪ -

اکھ راتھ

گریشیز اکھ راتھ ساری بائش اک پے شایپ اس
 دو بلہ نھکھی مت تاؤ گا پڑھ، تپڑنے ولہیہ راؤ دیت
 نال غکرو پور و دلمنت، زال گومنت نال بس
 آتھ اندر لر تراوہر لونکھو، شڑھو، بائش، اما
 کھور پت وہر کھ کتھ سنا، آتھ واش کڑانش یہم اوں

کالہ کے اوں پھر یامنھ کھوت اور آکاش پور
 و زمیں انوار نئے، گگرایہ گیئے، طوفان و دو تھ
 یک قلم آکاشہ گنگا وڑھ، کئین زن گندی پش
 گو و اندر ک ووج پور جاری، بس تھو پارک طپڑاے وڑھ
 گئی تلاخ گگرائے، دو شوے بائش و ختنی اسی بانبھیہ
 ژونگ کت، کتھ کاش اُخ، کاش نکریج آش کیا
 گریشیش ترش تاؤ دوہس، راتھ کیتھ بس زن الاؤ
 آسہ ہے یود مگ، شیشورن راتھ، تیونگل آسہ ہے
 راتھ اس، اڈ راتھ اس، گھٹ کار اوں گھٹ اس بس

دارن لئے اکہ پارک رؤوس دار بیسی پارک اوش وسان
 میانہ سوندر مالہ بیویت اوش ٹالہ تراون دلز ویداکھ
 کیا میئہ اوسم کرم پہ لائیں، چھم نہ چھینیں جائے کانہہ
 تنس دلیں اُخسر میئہ کیت اکھ جاپ پاور اوں نا
 دوں تے ترپن بائز ان تے یودفے بنگلہ درجن واد چھی
 چھا یوچے الفاف دیپ سند، چھا پہائے تنس کنڑ نظر
 کپھ پہ از کس عالمیں منز چھے مساواتگ بیشان -

ی ونان لوگو دیر پتجن، شانگونج انبار گے
 لج تسلی بان، ڈین، وارپن، لیجن یکسان گوو
 ہیویت اما سارمن ہیپاری تے، تھپہ الاندین، گماٹھہ روں
 گوو وختہ بے واپ اکھ میون لالہ پھول اکہ پارک زن
 کھوڑمٹ اوس سوپیہ یامتح ووچ تمس پیوو تالہ پیٹھ
 گوو وختہ بیسی پاری تامتح و پر میون بلوپر میون -
 رؤوس تین شران یامتح گوو میں کرکے پاد ووختہ
 لالہ پھلہ بیسی ماچ تھانہ پذ کرنہ لوگ اپ بارک باکھ
 راجہ میون کرکے پاد بوز تھیک قلم ہیشیار گوو
 ماچ تھانڈان، ناد لایان، کوت سناء گوو پاپہ میون

پاپہ اوس حارال گومت، ہے بنگ۔ پرشان، بس نشان
 یتیہ دوان پچھ و تھرست تے، ہتھ و مان گر پ ویٹھ اوس
 ی کران اکہ کونجھ نپڑھ لھٹھ پیس بینہ سکا شہ پیٹھ
 کر کچھ آما بے واپ پھر گئیہ تمس موصم دل
 و وکھ نیپر کر گھپ کار، گھکاریو کر دہیش رانہ مان
 اندر ہے و وکھ موصمن ہند نیپر رودن زور کور
 و زملو ہو و گاش پے در پے، اندر کر لج وکھ ہنا
 شر کر نشان بینہ نتوں ہاران، بس و نان "وہ فز کیاہ کرو"

لا پہ لو اہ منز ما جہ ہیوت للہون تے پاپن ویرتل
 راجہ یام میہ رفت و چپس کن تام و وکھ اوش دار میہ
 "پہ تے چھیہ دیہ سپنر دیہ گتھا، یتھ راڑ منز وہ فز کیاہ کرو
 نے چھ بوزن وول کا نہ تے نے و چپن وولا کنے
 آسے لنکاپہ بانگر وول کا نہ بیز کر لیو
 اش اکس تے خش بیس ما آسہ ہے گومت دیو
 آسہ ہے ما کالنہ اُخڑ یتیہ تھر برے لسیں ہر کرہ
 آپہ میں ما واریاہ اکی سے پتے زاگان دھے
 آسہ ہے ما میؤلمت تنس یتیہ سنتے گز آسمان

آسہ بے مائیتہ شرپن، سا پ منشن لار لار
آسہ بے مابوے بالیں زاگہ اپھر راٹھ دوہ
آسہ بے ماکھیتھ پچھتھ انکار یارو سارو پے
آپہ مین ماتم پے ماز اکر پارو آرامس اندر
اکھ عیالاہ تس دلیں دوچھوں، روؤان بیئی پارک بس
لیں پن بیہنس جایے، آرامس تمیں آرام کیاہ
بی سوران اندری پنپڑ کخ تام نیگ نیگ گاش او
گوو میئہ پنپڑھ یا پاڈ بے واپ گاشس کوں دوچھر
”سیر داو ماسن مہ ماسن کانسے یارو ڈیر داو“

پاں ٿار

(اکھ)

جو چه جو یہ، جو چه کیست پونیاہ سو نبُر
 نارو تپ ناری جو دِر مس و تھ
 گچه گیور کو مرمس دِر لش نہیں اچھ
 کم رُچھ یتھ پان ٿاردر میالا.

(ان)

وَتِ وَتِ وُزْنِيَاهْ نَ فَالْكَهْ رَادَن
 آدَنْ بَاجَنْ دِرْفَهْ آهْ
 كَمْ بَولَهْ بَالِهِ مِيَهْ رُلْفَهْ تَرِمْ وَجَهْ
 کم رُچھ یتھ پان ٿاردر میالا

(ترییہ)

آر پلن ستر کچھ پان چھووم
 ہووم ملش اندریم دود
 چھوکه لد پالش سکر نم تھو رُچھ
 کم رُچھ یتھ پان ٿاردر میالا

(شود)

بالن چھالن کت کور نیس
 پھرس تکو سپز دیرے بال
 دلوی دارن گنڈہ مہر چھم رچھ
 کم رچھ بیتہ پاں ٹادر میان

(پاشردھ)

نیترو کوتاہ رودا ترووم
 بووم یارس اندرم راز
 شہارن گامن پھرس آڈھو
 کم رچھ بیتہ پاں ٹادر میان

(شیہ)

شدس کس بیتہ تارا لبیر ہے
 کس رٹ نالہ مٹہ آکاش
 یئک تروو بارانہ زونہ پچھ گٹ پچھ
 کم رچھ بیتہ پاں ٹادر میان

(ستھ)

ڈکہ ڈکہ میون، ادر میون
 کترنا چھم پاں ٹادر ٹاٹھ!
 یئک ہیوت بیتہ پچھ یئک کم بیتہ کچھ
 کم رچھ بیتہ پاں ٹادر میان

۱۔ اکھگام۔ اٹپچھ

(اٹھ)

پیکی کوت کوت ووتس زھاران
 زھاران ، گاران جسانا نس
 شانتی ٿه سنبر اوئي دئي زؤن پچھو
 ٿئو زچھ یئيت پاں ٿادر میاڻ

پیتہ انسانس پانس تام

(اکھ)

کئی سناہ وو نمودت پیتہ چھپنے روزن
 زیجھ چھپنے روزن زندہ اخسر
 پیٹھ بیتہ زندگی زندہ تھوڑا پانس
 پیتہ انسانس پانس تام

(زپ)

عمل ستر آدم آے لگہ پر زکر
 بے عمل ویتہ پیٹھ مر بے سر
 بلویر نون نیر منز مادا نس
 پیتہ انسانس پانس تام

(تریتیہ)

ما جہ ہند موہ پدام ویتہ لگہ پوچھرس
 ہیہ گر شھ تس ووچھ قد ماج رانہ بائے
 ماج مر تریشہ تریشہ پوچھر ژلہ پانس
 پیتہ انسانس پانس تام

(اڑور)

مشکلار پوش چھوله منزگلستانش
 مشکاو باغ تے بیتھ اوند پوکھ
 شیر کھسے راں بیتھ بھبگوانش
 پتہ انسانش پاشن تام

(پاٹرھ)

بے سر موئڈ لیڈ کانہہ چھوکن نؤن چھکہ
 موئڈ کھ موصمس کر لئتے موئڈ
 بھاس کھش کر منز وارانش
 پتہ انسانش پاشن تام

(شیخہ)

ماجرہ بترائی نیشن تھی پیتھ آدم
 آکاٹھ دوڑ کر بنے انسان
 زونہ ماجرہ میٹھو دیہ روپ دامانش
 پتہ انسانش پاشن تام

(ستھ)

پیپوتن پوپر کار کر کانہہ پر کی
 نہے آش آش بنی گھ منزگاٹش
 لوں بی پاش بیتھ بیگانش
 پتہ انسانش پاشن تام

شہر کم

(اکھ)

کام پہ دلو جام پہ لاگتھ —
 چانہ تند مشکن عینریں مشکن ناو ان عالم س
 چون اکھ اکھ انگ چھ پریلان ساپہ بنز پڑ زوتہ پوز
 گاہ پہوان سنگر ان تے سترن بیس کوہن وو گینا پنے
 زون تارکھ زوتہ ناو ان چون اکھ طواریں
 چانہ زیو مودریر کوتاہ، چانہ کتھ میچر سٹھاہ
 سوکھ لبان امریتھ چوان
 یں چھ، بس چون پے لبان
 کام پہ دلو کم جام پہ لاگتھ عالمہ دیوانہ چون -

(نپ)

چھکھ انپک شدرا تپ سون —
 لور کے آگر پڑ چونے ناو اکھ ذریا و اکھ
 راتھ دوہ پکر چون تے رنسپون خوش پیون رفقار چون

سآپے یدک چائین بُھین پیٹھ گانپتی رسم کم تریشہ ہتر
 یا پبل والان شن، کھاسن، گلاسن، گاگرن
 لوپه سان امر پکھ نوان بُرک بُرک میں بان اندر
 تریشہ ہتر نے تریش گالان
 ما پستہ نے لوں بُگران
 میوٹھ مودر مس ملکر بُرک بُرک باگرا وان بے حساب

(تریشہ)

پوشہ دن چائی ز تن —
 از تہ دُزنا وان میانہن شوگھ میتہن ارمان نے
 از تہ میانہن ولون للہ وان تھنے پیٹھ لوپه سان
 پوشہ دن اول تہ زاولو لوہہ دن نوزگ خیال
 بیسی پیس میانہن جبائن، لوہہ دبرائی اندر
 بس شوپارک پر بزالان چونے لوں تے انداز چون
 لوپه، ہشر چائی نظر
 لوپه سان بخشاں تھر
 میانہن کیں لپت شھاپے نے اگرائیں تہ بیسی تلہ تراوونے

(ثور)

چون باسُن بروٹھ کنے —
 چون باسُن بروٹھ کنے میانہن وہ میزین رکھ وندان

چون باس نکھو دوان میانہن جہاں گئے کران
 چھکھ پر میانہن آپ نے تو تراۓ بخشان پوشہ ون
 چھکھ پر میانہن پوشہ توں، خوش رنگین موصم دن
 مشک ناوان، ساز پاران، ناز برداری کران
 تازگی و وز جار چونے
 پوشہ ون اہنار چونے
 بس میں میانہن خیالن، زاوی جاران گود بران
 (پانزہ)

پوشہ ون اکھ پوشہ مالا
 مشک دار، رنگین، نیترن تنبہ لاوان اکھ لظر
 نالیں تراویح تیس بس زندگی ہند پے لبخت
 آش ساپے راش ہبھھ آپر چھپی سوندر حور زن
 اد کیک موحتاج ییلہ تیس پاپ بود دلدار آو
 پوشہ با غس یام ڑاد
 نالی تراویح مال دراو
 اد تیس سورے کھورن تل، لول، حسن مونختہ ہار

(شیہ)

واو مُبِحَّکُ آو ہِتھ

یتلے پر باتس چالاں منڑ چھم کلن لولاه بیان
 چھم ٹلان آئُھھ نمسرتے نیندر اڈ لوک سور زن
 اکھ نؤے زلینیاہ دوان میانپن انگن میانپن رمن
 چھس نووے سمسار ڈیشان، یئی نووے ولوہار چون
 چھس سنگر مالن کران نور نال متر چھم دل چھولان
 چھس ہپوان دوران دومن
 چھس ہپوان بولن گپون
 میانہ موکھہ منڑ اڈ ہپوان نیرن مبرکم کم حباب

تہریم بوگ

واک

دَاكَه

(اکھ)

لَلَّهُمَّ هِنْدَ لَلَّهُنَّا وَلَوْلَهُ لَلَّهُ نَوْمٌ
 نَوْمٌ پَانِسٌ تَمْ سُنْدِرٍ پَچَه
 لَلَّهُمَّ هِنْدَ سَتْحَدَ مِيَةً مِنْ بُونَزِ نَوْمٌ
 پَرْزِلِيَومَ أَنْدَرِی دُبِچَتْكَهْ دَبَّ

(نے)

سَنْزِرسَ گُرْتِتْخَهْ أَشِراهْ دُجِپَسْ
 سَنْزِرسَ کَهُورَمَ لَال
 تَهْزِرسَ وَاتْتَهْ نَظِراهْ تَرَأَوْمَ
 کِيهَندَ مَنْزَدِلَسَ کِيهَندَ اَنْدَبَال

(تَسْرِيَهْ)

پَرْبَتَ گَرْتَهَانَ شَرُورَ پَانْزَهَ دِبِچَمْ
 کَامَ، کَرْؤَدَهَ، لُوچَهْ مُونَهَهْ مِيَتَهْ اَنْهَكَارَ
 لَشَهْ تَسَ وَاتْتَهْ شَرَانَ دُبِچَمْ
 شَتَّ آدِ دِلَوسَ کَوْرَمَ نَمْسَكَارَ

(شود)

ووپواس دھارُن من گرٿھ مارُن
 پڙ نوله ژھارُن گرٿھ اپدے
 تن من ناؤٽه هر گرٿھ گاڻن
 ٿرٿھ دٽھ سپُدن تُر سُر لے

(پاڻٿھ)

وُنان ساری کران نو کانهـ
 وُز وُز راوان پنهـ نے پان
 آنان ساری ڪسان نو کانهـ
 توـے روزان پند چھڪ وان

(شیئه)

وو مکار ٻڀھ، وو مکار زونم
 زونم آشـن گرٿھم سُرـ
 سُرـ چھـم پاشـ ن پـ زونم
 نـهـ آسـ مـيـهـ سـرـ تـسـ هـوـ کـرـ

(سَّجْدَة)

پنچش گور پے دمہ دمہ نہستو
 تکھ پے پُشر پنچت نے پان
 تکھ سے اندرم سیر ٹپے ونزو
 سے اپ کریو اکھ رفت جان

(آٹھ)

ثالٹھ ت پ گالٹھ پنچش پانش
 بنتیو پالو سرتل سون
 کہوجہ کھاڑتھ سوپڑ دکانش
 وچھتو سرتل چھا کپنہ سون

(تو)

ولہ آشہ وانہ تیں پاد چھم چلنی
 دیہہ چھم نہیں ڈالیاہ جان
 بھلتی وکھتر تیں چھم ولنی
 گور چھم سورے سے میون پران

(۵۹)

پېنچىنى زلۇ بىتىتە تارى طاڭقىيۇ
 مارى پېنچىنى زلۇ اۋە بوز
 چەپقۇ زلۇ تەھزىرس كھارى طاڭقىيۇ
 زلۇ زلۇ كىرس ھوشىس روز

شُورِیْم بُوگ = شُتِّ مُلکر پیتیر

صفہ

۹۹

۱، واکھ گپت

۹۲

۲، موت (ملکر)

"

۳، لول

"

۴، سزاوار

۹۳

۵، پیتیر

"

۶، شتہ

"

۷، بونج

واکھ گپت

(اکھ)

کم دیت و پڑھے، کس سے لوگ و پڑھے؟
 اللہ مہند نلہ و پڑھ کم نے شول؟
 و پڑھ، و پڑھ پے کم کور مٹھ مٹھ؟
 "کٹ سنکٹ ہی مکٹ دھاری"

(نپ)

ون پان پینٹ نے کم کور بیتھ گزٹھ؟
 کم تل زنگ گوب بور ہے؟
 اپٹ گند کم کور؟ کس گنپے ڈبجہ اٹھ؟
 "کٹ سنکٹ ہی مکٹ دھاری؟"

(تمییز)

کئے سے اونٹھتے تھے سند سند سند پڑھے؟
 کس رؤد پیٹھے نہ رکھے زلوب؟
 ہنپڑ کچھ کس رؤد؟ کس گئی ون گڈی
 ”کٹ سنکٹ ہی مکٹ دھاری“

(شرط)

کمی شود موم، کمی شود پیٹھے بڑھے؟
 گنہرچو وقت پیٹھے کمی تروو رو -
 زنس کمی شاچہ و زملہ پیٹھے تروڑھے؟
 ”کٹ سنکٹ ہی مکٹ دھاری“

(پاششط)

کس پوک کس بیوٹھ پیٹھے ہے گڑھے شرڑھے؟
 کمی پیوہ زنس زاویل ہے؟
 کس گوو دم چھو کمی کور فٹھے فٹھے؟
 ”کٹ سنکٹ ہی مکٹ دھاری“

(شیخ)

کُنْ گَيِّنْدَ كَلْپَے کُنْ كَوْرَ يِيْتَهَ سَهَ؟
 کَسْ گَيْهَ يِيْرَوْزَ نَاواَ مَعَ؟
 کَسْ لَعَ گَمْسَ کَسْ دَرَوَ يِيْتَهَ رَهَ؟
 "كَطْ سَنَكَطَ هَيْ مَكَطْ دَهَارَى"

(ستحد)

کَسْ بَيْوَطَ نَاوَے کُنْ دَوْپَ وَنْ پَجَهَ؟
 کُنْ لَشَرَوَ طَوْفَاتَشَ پَانَ؟
 کَسْ تَوَرَ تَارَسْ کُنْ شَرِيجَ پَانَ يِيْتَهَ؟
 "كَطْ سَنَكَطَ هَيْ مَكَطْ دَهَارَى"

(اعظ)

پَرَكِيْ کَسْ يِيْتَهَ وَنْ كَهَارَوَ رَهَ؟
 يِيْتَهَ وَوَوَ تَيِّنَهَ يِيْتَهَ لَوْنَ چَهَ -
 بَنَزَ وَتَهَ کُنْ وَنَ زَانَهَ كَأَلَ بَوَهَ؟
 "كَطْ سَنَكَطَ هَيْ مَكَطْ دَهَارَى"

موت

لیشتن، لگین، بخارن، زوروارن
 بدن، لوکن، بیه ہوشن، ہوشدارن
 ارن، میندن پے سوندر پوشہ توہن
 ستم گرموت سارہن ژفر پرارن

لول

لول چھا کٹن بازرس منزِ مؤر ہمُو
 لول چھا دریا پکپوں اس کچمو
 لول ہے گو و کلپن تراون پتھر
 لول گو و ہے دل ہمُو بیلہ دل دمُو

سرزاوار

بیه آشن آش لاجم گاش ہووم
 شتمن موصمن ہند ٹوٹھ غنم خار
 پتھر پیامڑ تلم تھود لول بومنکو
 توے پانو بہ چھس پائی سزاوار

نیتیہ
میہہ

یتیہ لوں لوپے راومُت
 یتیہ آدمِ شھانڈان انسان
 یتیہ پریس شھانڈن درامُت پوز
 یتیہ گاشِ دوان فُن پڑاگاش

میہہ

لیں بول بران یتیہ انسان
 تُس تاری مسپڑو شتے نے خانش
 لیں لوں لوپے متے لائے کران
 تُس چونہ جران مئے دامانش

بوج

واے کفر کرتام میہ زگش گوو بُشیل
 تم کپڑی موصم ڈلو کُنہ بوج چھا؟
 ڈاری ڈاری بیکس یتیہم تم چھور ہوٹ
 ونہتے میہ زمپڑ قلم چھا دفعج چھا؟

